

OBČINA ŽALEC

PREDLOG

DELNI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB NESREČI ZRAKOPLOVA V OBČINI ŽALEC

Verzija 1.0

Številka dokumenta: 846-0011/2021

	ORGAN	DATUM	PODPIS ODGOVORNE OSEBE
Izdelal	OBČINA ŽALEC Urad za gospodarske javne službe		Aleksander Žolnir
Odobril	POVELJNIK ŠTABA CIVILNE ZAŠČITE OBČINE ŽALEC		Robert Vasle
Sprejel	ŽUPAN OBČINE ŽALEC		Janko Kos
Skrbnik	OBČINA ŽALEC		Polona Smrkolj

Kazalo vsebine

1	NESREČA ZRAKOPLOVA.....	2
1.1	Uvod	2
1.2	Zračni promet na območju Občine Žalec	2
1.3	Javna letališča.....	3
1.4	Splošno o nevarnosti nesreč zrakoplovov	3
1.5	Značilnosti nesreče zrakoplova	4
1.6	Dejavniki, ki povečujejo verjetnost nastanka nesreče zrakoplova v Občini Žalec.....	5
1.7	Sklepne ugotovitve	5
2	OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	6
2.1	Opazovanje	6
2.2	Obveščanje pristojnih organov in služb v Občini Žalec	6
2.3	Obveščanje ogroženih prebivalcev.....	7
2.4	Obveščanje javnosti	8
2.4.1	Obveščanje svojcev udeležencev nesreče in prebivalcev na prizadetem območju ..	8
2.4.2	Obveščanje domače javnosti.....	8
2.5	Alarmiranje ob nesreči zrakoplova.....	9
3	AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	10
3.1	Aktiviranje organov in strokovnih služb.....	10
3.2	Zagotavljanje pomoči materialnih in finančnih sredstev	10
4	UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	11
4.1	Ukrepi ZRP	11
4.2	Naloge zaščite, reševanja in pomoči	11
4.2.1	Iskanje pogrešanega zrakoplova in oseb (zrakoplov v sili)	11
5	OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA.....	13
6	RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	14
6.1	Razlaga pojmov	14
6.2	Razlaga okrajšav.....	14
7	SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	15
7.1	Priloge.....	15
7.2	Dodatki.....	15

Kazalo slik

Slika 1:	Karta zračnih poti v Republiki Sloveniji	3
Slika 2:	Letališče Celje	3
Slika 3:	Shema obveščanja ob nesreči zrakoplova	7
Slika 4:	Obveščanje ogroženih prebivalcev	7

1 NESREČA ZRAKOPLOVA

1.1 Uvod

Delni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v Občini Žalec, verzija 1.0 (v nadaljevanju načrt) je izdelan v skladu z:

- Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10 in 21/18 - ZNOrg),
- Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS št. 24/12, 78/16 in 26/19),
- Zakonom o letalstvu (Uradni list RS št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo, 46/16 in 47/19),
- Uredbo o načinu izvajanja nadzora zračnega prostora (Uradni list RS št. 29/04, 46/15 in 3/18) in drugih predpisov.

Občina Žalec je izdelala načrt na podlagi:

- Regijskega načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v Zahodno Štajerski regiji – verzija 3.1, z dne 2. 6. 2015,
- Ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Žalec.

V načrtu je podrobneje razdelano obveščanje in sodelovanje v primeru zrakoplova v sili (iskanje pogrešanega zrakoplova) ostala manjkajoča poglavja z rešitvami uporabljamo iz Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu (verzija 3.0).

Načrt se aktivira v primeru zrakoplova v sili oziroma, ko pride do nesreče zrakoplova večjega obsega na območju občine Žalec in se za omilitev ali odpravo posledic nesreče poleg rednih služb, aktivirajo tudi sile za ZRP v omejenem obsegu.

Odločitev o aktiviranju načrta sprejme občinski poveljnik Civilne zaščite Občine Žalec oziroma njegov namestnik.

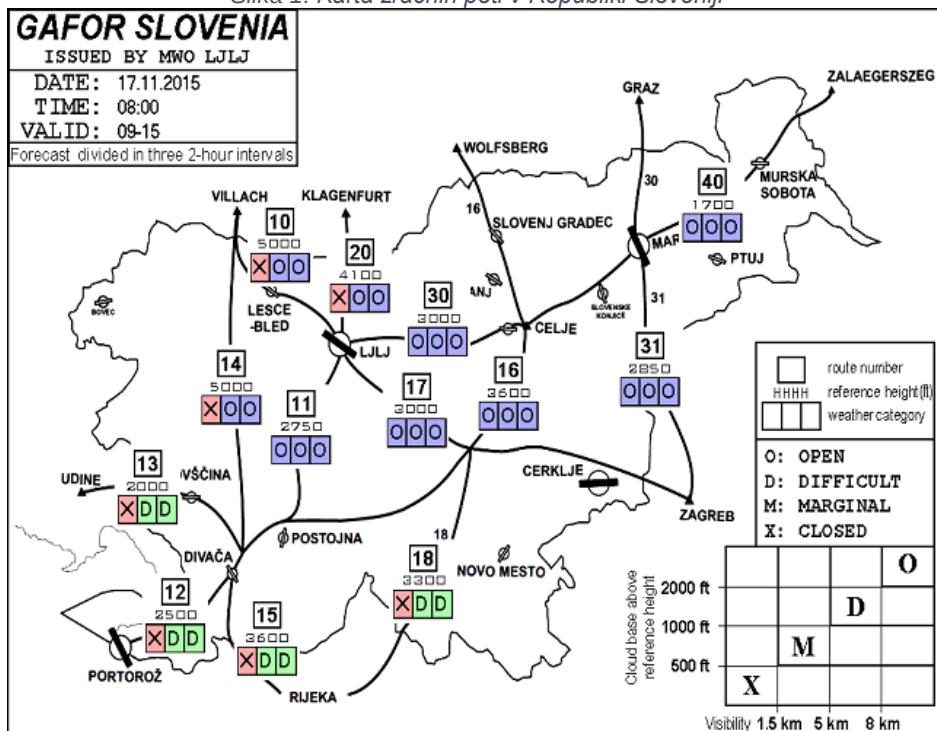
1.2 Zračni promet na območju Občine Žalec

Obseg letalskih aktivnosti v RS je v stalnem porastu (število letov je cca 1200 na dan), zato se tudi v zračnem prostoru nad ZŠ regijo, s tem pa tudi nad Občino Žalec, stalno povečuje število letov in s tem tudi statistična verjetnost za nastanek nesreče zrakoplova.

Mednarodne zračne poti nad območjem ZŠ regije potekajo v smeri severozahod-jugovzhod in severovzhod-jugozahod.

Na območju Občine Žalec ni javnih letališč. Najbližje letališče je registrirano na javnem letališču Celje, na katerem se izvaja vzletanje in pristajanje ultralahkih letal in v ta namen imajo izdelano tehnično-varnostno navodilo. Največ aktivnosti poteka v poletnih mesecih, za kar so poglobitnega pomena vremenske razmere. Večina letov se opravi med vikendi, na leto pa opravijo približno 40 ur letenja kar pomeni najmanj 200 vzletov.

Slika 1: Karta zračnih poti v Republiki Sloveniji

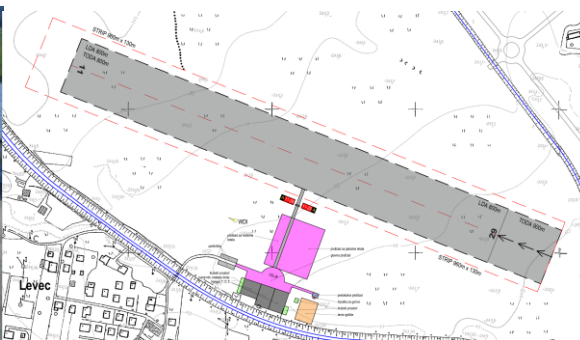
1.3 Javna letališča

Letališča so lahko civilna, vojaška ali mešana. Med civilnimi letališči ločimo javna letališča in letališča za lastne potrebe. Letališča, ki so namenjena za mednarodni promet so mednarodna letališča.

Edino javno letališče, ki se nahaja v bližini Občine Žalec, je v sosednji Mestni občini Celje in sicer Letališče Celje, Aeroklub Celje – Medlog 20, 3000 Celje. Letališče je namenjeno za športne in turistične zrakoplove mase 5000 kg. Ima travnato podlago dimenzij 900 m x 100 m, njegov letalni koridor pa pokriva skoraj celotno območje Občine Žalec.

Slika 2: Letališče Celje

1.4 Splošno o nevarnosti nesreč zrakoplovov

Analize nesreč zrakoplova preteklih let kažejo, da se večina vseh nesreč zrakoplovov zgodi na letališčih ali v njihovi neposredni bližini, predvsem pri vzletanju in pristajanju.

V ta namen ima javno letališče Celje izdelan operativni načrt, ki zagotavlja takojšen odziv na vse vrste ogrožanja in druge neugodne razmere, da bi tako lahko zmanjšali možnost nesreče in obseg osebne ali druge škode na območju letališča.

Zaradi številnih zračnih poti, ki potekajo preko zračnega prostora nad ozemljem RS, je potencialno ogrožena tudi Občina Žalec. Tako lahko na območju občine pričakujemo nesreče zrakoplovov **manjšega kot tudi večjega obsega**.

V zračnem prostoru Občine Žalec ne moremo izključiti velikih letalskih nesreč v katerih bi bili lahko udeleženi dve veliki letali. V takem primeru bi bilo prizadetih okrog 800 oseb na krovu zrakoplova in večje območje na zemlji.

Možne žrtve nesreč zrakoplovov pa niso samo potniki zrakoplovov in posadka, ampak tudi ljudje in živali na območju, kjer pride do nesreče zrakoplova. Posredne in neposredne posledice nesreče, prizadenejo tudi svojce žrtev, člane reševalnih ekip, kulturno dediščino, stanovanjsko in industrijsko infrastrukturo ter naravno okolje.

Ob zrakoplovnih nesrečah po navadi pričakujemo večje število ranjenih ljudi in tudi veliko smrtnih žrtev. Število smrtnih žrtev se lahko poveča tudi zaradi možnih različnih verižnih nesreč kot so:

- Padec zrakoplova na naseljeno območje v Občini Žalec (hotel, trgovski center, stanovanjski objekti...) lahko povzroči poškodbe infrastrukture, požare in eksplozije ter večje število žrtev;
- Padec zrakoplova z nevarno snovjo lahko povzroči nenadzorovano uhajanje ali odtekanje nevarnih snovi na vodnih površinah in s tem onesnaženje vodnih virov (Savinja, Ložnica, Artišnica, Pirešica, Ribnik Vrbje, ...);
- Padec zrakoplova na vrtec ali šolo v Občini Žalec lahko povzroči večje število žrtev med otroci;
- Padec zrakoplova z nevarno snovjo lahko povzroči nenadzorovano uhajanje ali odtekanje nevarnih snovi v okolje in njeno onesnaženje;
- Padec zrakoplova na industrijske oziroma gospodarsko pomembne točke v Žalcu (poslovna cona Petrovče (Zagožen, Hormann) poslovna cona Arnovski gozd 1, 2 in 3 in Juteks, poslovna cona Vrbje, poslovna cona Južno od Železnice in Tehnos, SIP Šempeter in dejavnosti ob Tovarniški cesti v Šempetru, RTP Podlog in ostale dejavnosti v bližini, Kili Liboje, Asfaltna baza Velika Pirešica...) lahko povzroči požare, eksplozije in s tem uhajanje nevarnih snovi v okolje, ter ogrozi prebivalstvo in okolje;
- Padec zrakoplova na katerega od bencinskih servisov v Občini Žalec (Bencinski servis Petrol, bencinski servis LOGO), lahko povzroči eksplozije večjih razsežnosti in ogrozi prebivalstvo.

1.5 Značilnosti nesreče zrakoplova

Za nesrečo zrakoplova je značilno, da:

- se običajno zgodi brez opozorila, nenadno in nepričakovano,
- so pogosto vsi potniki in člani posadke žrtve nesreče,
- se lahko pripeti na krajih, ki niso takoj ali zlahka dostopni in
- so lahko žrtve tudi prebivalci, če letalo pade na naseljeno območje.

Glavni vzrok nesreč zrakoplovov so predvsem:

- tehnični in drugi vzroki (napaka motorja ali konstrukcije zrakoplova, izguba nadzora nad zrakoplovom, napaka kontrole zračnega prometa, človeški in drugi dejavniki),
- naravne in druge nesreče (neugodne vremenske razmere, požar, nesreča pri prevozu nevarnega blaga) in
- teroristični napadi in druge oblike množičnega nasilja.

1.6 Dejavniki, ki povečujejo verjetnost nastanka nesreče zrakoplova v Občini Žalec.

- **Geografske značilnosti Občine Žalec**

Občino Žalec sestavljajo tri naravne geografske enote: osrednji ravninski del Spodnje Savinjske doline, na severu Ložniško gričevje z zakraselo Ponikovsko planoto, na jugu pa severno obrobje Posavskega hribovja med Mrzlico (1122 m) in Gozdnikom (1090 m) z zabukovsko-libojsko terciarno premogovno kadunjo. Za Občino Žalec je značilna srednje velika reliefna razčlenjenost, kar pa ne otežuje samega poteka zračnega prometa, kakor tudi ne predstavlja oviro pri iskanju in reševanju ponesrečenega zrakoplova.

- **Vremenske razmere Občine Žalec**

Agencija RS za okolje (ARSO), Urad za meteorologijo, je pristojen za ustrezno spremljanje vremenskih razmer, kontrolo in obveščanje o meteoroloških pojavih ter informiranje pilotov in KZPS d.o.o. za zagotavljanje varnega zračnega prometa.

Med pomembnejšimi vremenskimi vzroki za nesrečo zrakoplova so neurje ob nevihtah, močni vetrovi, močno sneženje in gosta megla. Število nevihtnih dni v Občini Žalec je kar pogosto, posebno v poletnih mesecih. Včasih nevihte prinesejo tudi točo. Ker v zimskih mesecih ni aktivnosti na vzletiščih, novo zapadli sneg ne predstavlja posebnih težav. Huda ovira je lahko tudi megla, predvsem pri pristajanju in vzletanju letal. Najpogostejša je v jesenskem, zimskem ter zgodnjem spomladanskem obdobju.

- **Potresna ogroženost**

V Občini Žalec na območju intenzitete VIII. po EMS potresni lestvici (evropska potresna lestvica) živi približno 79,4% prebivalcev, medtem ko na območju VII. po EMS potresni lestvici živi približno 20,6% prebivalcev občine. To predstavlja šibak do močnejši potres, zato se ne pričakujejo večje poškodbe..

1.7 Sklepne ugotovitve

Glede na število prevoženih kilometrov so zrakoplovi ena najvarnejših prevoznih sredstev, saj je verjetnost, da bo potnik umrl v nesreči zrakoplova, precej manjša, kot v avtomobilski nesreči. Letališče Celje je lokalnega pomena in je namenjeno predvsem športnim aktivnostim. Največ zračnih aktivnosti se odvija v poletnih mesecih, vikendih in lepem vremenu.

Zaradi številnih zračnih poti, ki prepletajo zračni prostor RS, je s stališča nevarnosti nastanka nesreče zrakoplova ogrožena tudi Občina Žalec, kar pomeni, da so na tem območju možne nesreče manjšega in večjega obsega. V zračnem prostoru Občine Žalec ne moremo izključiti velikih nesreč zrakoplovov, v katerih bi bila lahko udeležena dva velika zrakoplova. Verjetnost za takšno nesrečo sicer zmanjšuje dejstvo, da na območju Občine Žalec ni nadzorovane cone (CTR) mednarodnih in mešanih letališč.

2 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

2.1 Opazovanje

Nadzor zračnega prometa RS, ki se izvaja neprekinjeno, zagotavlja pristojna enota SV, MO. Vodenje in kontrolo zračnega prometa pa izvaja Javno podjetje KZPS d.o.o.

Občina Žalec se nahaja izven nadzorovanih con (CRT) mednarodnih letališč in mešanega letališča, zato pripravi le **dele načrta zaščite in reševanja** oziroma dokumente, v katerih predvidi obveščanje in sodelovanje v primeru zrakoplova v sili (iskanje pogrešanega zrakoplova). Izvajanje delov načrta se v skladu z načelom postopnosti dopolnjuje z regijskim oziroma državnim načrtom.

Iskanje pogrešanega zrakoplova se izvaja z zrakoplovi policije in SV ter reševalnimi enotami in službami na zemlji.

Občinski delni načrt zaščite in reševanja je izdelan za zrakoplov v sili oziroma za nesrečo zrakoplova, ki se zgodi na območju te občine.

Ob nesreči, ki preseže možnosti ukrepanja razpoložljivih sil za ZRP na območju Občine Žalec, lahko poveljnik CZ OŽ zaprosi za pomoč v silah in sredstvih poveljnika ZŠ regije, poveljnika sosednjih regij ali celo poveljnika CZ RS.

PRILOGA:

P – 1000	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
----------	-------------------------------------

2.2 Obveščanje pristojnih organov in služb v Občini Žalec

Vsakdo (pristojna služba letališča, prevoznik ali posameznik), ki izve za zrakoplov v sili oziroma za nesrečo zrakoplova na območju Občine Žalec, mora to takoj sporočiti:

- **ReCO Celje na številko 112,**
- **OKC PU Celje na številko 113 ali**
- **OKZP Ljubljana.**

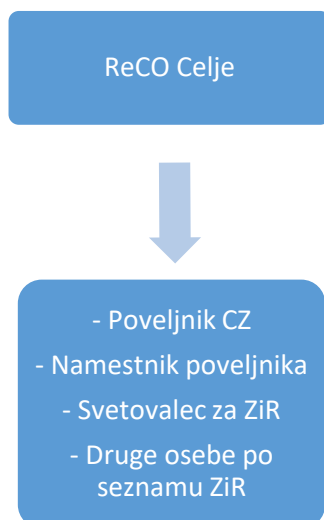
Na podlagi prejetega obvestila o nesreči zrakoplova oz. zrakoplova v sili na območju Občine Žalec se o tem obvesti:

- Poveljnika CZ Občine Žalec (v nadaljevanju: Poveljnik CZ OŽ);
- Namestnika poveljnika CZ OŽ;
- Svetovalca za ZIR;
- Druge osebe po seznamu odgovornih oseb v Občini Žalec.

Poveljnik CZ OŽ, namestnik poveljnika CZ OŽ in druge osebe po seznamu odgovornih oseb Občine Žalec se glede na to kdo prvi prejme obvestilo ReCO, obvestijo med seboj.

Za sprotno obveščanje odgovornih oseb v Občini Žalec in izvajalcev nalog zaščite, reševanja in pomoči, o stanju in razmerah na kraju nesreče ter o poteku zaščite in reševanja, je odgovoren Poveljnik CZ OŽ, oziroma član štaba CZ, ki je zadolžen za komunikacijo.

Slika 3: Shema obveščanja ob nesreči zrakoplova

PRILOGE:

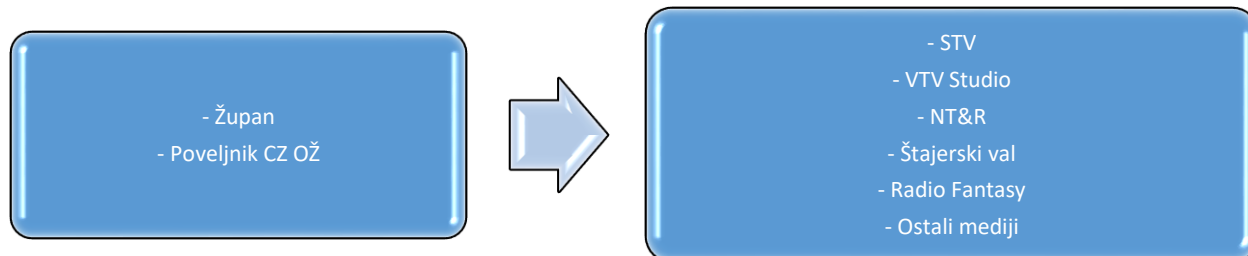
P – 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ
P – 2	Podatki o odgovornih osebah Občine Žalec
P – 4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P – 7/6	URSZR Celje
P – 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov ter podatki o GPO
P – 15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči

2.3 Obveščanje ogroženih prebivalcev

Ob nesreči zrakoplova z vplivnim območjem na prebivalstvo, živali ali okolje na območju Občine Žalec za obveščanje prebivalcev na prizadetem območju skrbi občina. Obveščanje se izvaja preko sredstev javnega obveščanja, predvsem preko Savinjske TV – STV, VTV Studia, Novi tednik & Radio Celje, radia Štajerski val, radia Fantasy, TV Celje,...

Za posredovanje informacij in obveščanje prebivalcev sta odgovorna župan in poveljnik štaba CZ Občine Žalec.

Slika 4: Obveščanje ogroženih prebivalcev

2.4 Obveščanje javnosti

Obveščanje javnosti v primeru zrakoplova v sili oziroma nesreče zrakoplova obsega:

- obveščanje svojcev udeležencev nesreče in ogroženih prebivalcev na ogroženem naseljenem območju ter
- obveščanje širše javnosti, ki na občinski ravni zajema obveščanje domače javnosti o poteku zaščite, reševanja in pomoči.

Za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti je odgovoren Poveljnik CZ OŽ in župan, v skladu s svojimi pristojnostmi.

2.4.1 Obveščanje svojcev udeležencev nesreče in prebivalcev na prizadetem območju

Za obveščanje prebivalcev na prizadetem območju so odgovorne občine. O obveščanju v Občini Žalec odloči Poveljnik CZ OŽ. Občina Žalec na krajevno običajen način, kar pomeni na oglasni deski, spletni strani Občine Žalec (<https://zalec.si/>), lokalni mediji (STV, radio Celje, radio Štajerski val, radio Fantasy), preko objavljene telefonske številke Občine Žalec (03/ 713 64 65) obvesti svojce in jih seznani o:

- razmerah na prizadetem območju,
- nevarnosti za ljudi, premoženje in okolico,
- tem, kaj se dogaja s poškodovanimi,
- predvidenem trajanju težavnega položaja,
- tem, kakšno pomoč se lahko pričakuje in kdaj bo prispela,
- načinu izvajanja osebne in vzajemne zaščite,
- načinu sodelovanja z lokalnimi oblastmi pri odpravljanju posledic,
- tem, kje se lahko dobi dodatne informacije.

2.4.2 Obveščanje domače javnosti

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki so po 25. členu Zakona o medijih (Ur. l. RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOMK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAVMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US in 67/19 – odl. US) in zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dolžna na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

V takih primerih se sporočilo najprej pošlje za takojšnjo objavo naslednjim medijem:

- Radio Štajerski val;
- Radio Celje;
- Radio Fantasy.

Javnosti se sporočajo informacije o:

- posledicah nesreče (materialni škodi, poškodovanih, pogrešanih, evakuiranih, mrtvih, porušeni/delno porušeni objekti),
- vplivu nesreče na prebivalce in okolje,
- pomoči, ki jo lahko pričakujejo,
- ukrepih za omilitev posledic nesreče,
- izvajanju osebne in vzajemne zaščite,
- sodelovanju pri izvajanju zaščitnih ukrepov,
- oceni poškodovanosti objektov in primernosti za bivanje.

2.5 Alarmiranje ob nesreči zrakoplova

Opozarjanje prebivalstva na neposredno nevarnost z alarmiranjem ob nesreči zrakoplova se izvaja v primeru zrakoplova v sili, ob nesreči zrakoplova pri prevozu nevarnega blaga, ko pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje (nevarnost eksplozije ali požara), ter v primeru strmoglavljenja zrakoplova na naseljeno območje, ko je neposredno ogroženo življenje ali zdravje ljudi in živali.

Takoj je potrebno pričeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov in prebivalstvo opozoriti na neposredno nevarnost z alarmiranjem, v skladu z Uredbo o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja (Ur. RS, št. 105/07).

Alarmiranje javnosti izvede ReCO na zahtevo:

- pristojnega vodja intervencije,
- poveljnika CZ OŽ oziroma njegovega namestnika;
- župana.

PRILOGE:

P – 18	Seznam medijev
--------	----------------

DODATKI:

D – 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob različnih nesrečah
D – 304	Navodilo o obveščanju, alarmiranju in aktiviranju izvajalcev nalog zaščite, reševanje in pomoči v OŽ

3 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

3.1 Aktiviranje organov in strokovnih služb

O pripravljenosti in aktiviranju CZ in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč odloča poveljnik CZ OŽ oziroma njegov namestnik. Po prejemu obvestila o zrakoplovu v sili oziroma nesreči zrakoplova in prvih poročilih s kraja nesreče, poveljnik CZ oziroma njegov namestnik, presodi o trenutnih razmerah. Na podlagi stanja na terenu sprejme odločitve o aktiviranju organov CZ, pristojnih za operativno in strokovno vodenje ZRP.

Glede na oceno stanja lahko poveljnik CZ OŽ skliče oziroma aktivira namestnika poveljnika CZ OŽ in člane Štaba CZ OŽ. Poveljnik CZ OŽ oziroma njegov namestnik spremlja razmere na kraju nesreče in odloča o nadaljnjih ukrepih in nalogah.

Pozivanje pripadnikov CZ in drugih sil za izvajanje nalog ZRP izvaja služba za podporo OŠCZ. Strokovni sodelavec za zaščito in reševanje občine Žalec izvede vse postopke v zvezi z nadomestili plač in povračili strokov, ki jih imajo pripadniki pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma pri zaščiti, pomoči in reševanju.

Pripadnike Civilne zaščite in drugih občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč se aktivira/poziva v skladu z dokumenti za aktiviranje in mobilizacijo občinskih sil in sredstev zaščite, reševanje in pomoč.

Sile za zaščito, reševanje in pomoč, ki bodo posredovale na mestu nesreče zrakoplova, se zberejo na svojih zbirališčih, kjer se po potrebi dodatno opremijo. Za zagotavljanje varnosti se aktivira policija, ki zavaruje kraj nesreče, ureja cestni promet za intervencijska vozila, zavaruje območje dogajanja posameznih zaščitnih ukrepov.

PRILOGE:

P – 5	Seznam zbirališč sil ZRP v Občini Žalec
P – 6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
P – 23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe ZIR v občinskih prostorskih aktih

DODATKI:

D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D – 15	Vzorec delovnega naloga
D – 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZIR ob nesreči

3.2 Zagotavljanje pomoči materialnih in finančnih sredstev

Materialna in finančna sredstva lahko za potrebe svojih intervencijskih enot in služb zahtevajo vodje teh enot in služb. O uporabi materialnih in finančnih sredstev odloča nato poveljnik CZ OŽ oziroma njegov namestnik.

Materialna pomoč Občine Žalec ob nesreči zrakoplova obsega:

- posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki je na mestu nesreče ni mogoče dobiti oziroma je ne more zagotoviti prevoznik (gradbena mehanizacija, specialna oprema za potrebe tehničnega reševanja),
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi in
- pomoč v finančnih sredstvih.

DODATEK:

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrtov ZIR
-------	---

4 UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

4.1 Ukrepi ZRP

Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči zrakoplova obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za življenje ter zagotovijo pogoji za trajno obnovo prizadetega območja. V kolikor Občina Žalec s svojimi silami in sredstvi ne zmore izvesti zaščitnih ukrepov zaprosi za pomoč regijo.

Glede na obseg nesreče v primeru zrakoplova v sili oziroma nesreče zrakoplova se izvajajo naslednji ukrepi:

- prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi,
- RKB zaščita,
- evakuacija,
- sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev,
- zaščita kulturne dediščine.

Pri izvajanju ukrepov za ta načrt bomo uporabili rešitve, ki so podrobneje razdelane v 8. poglavju Načrta zaščite in reševanja ob potresu v Občini Žalec (Verzija 3.0).

4.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

Ob zrakoplovu v sili oziroma nesreči zrakoplova se izvajajo naslednje naloge ZRP:

- iskanje pogrešanega zrakoplova in oseb,
- prva pomoč in nujna medicinska pomoč,
- gašenje in reševanje ob požarih,
- reševanje iz ruševin,
- reševanje na vodi in iz vode,
- pomoč ogroženim in prizadetim svojcem oziroma prebivalcem ter
- zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.

4.2.1 Iskanje pogrešanega zrakoplova in oseb (zrakoplov v sili)

Vse razpoložljive podatke, ki so pomembni za ugotovitev mesta nesreče in lahko pripomorejo pri izvedbi reševanja, zagotavljata Javno podjetje KZPS d.o.o. in CNKZP 16. BNZP SV.

Iskanje in reševanje pogrešanega civilnega zrakoplova v skladu s predpisi in mednarodnimi sporazumnimi akti usklajuje Agencija za civilno letalstvo (CAA), medtem ko SV, MO usklajuje akcijo iskanja in reševanja pogrešanega vojaškega zrakoplova oziroma tujega vojaškega zrakoplova. CAA določi pogoje in način iskanja in reševanja zrakoplova ter izda navodila, ki jih je treba sprejeti v primeru, ko je zrakoplov pogrešan, je v nevarnosti, je prišlo do nesreče ali ko letalskemu prometu grozi nevarnost. CAA določi tudi naloge in odgovornosti med organizacijami in službami, ki sodelujejo v iskanju in reševanju, v skladu z zakonom o letalstvu in predpisi izdanimi na njegovi podlagi, s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Policija, SV, sile za ZRP, Javno podjetje KZPS d.o.o., lastniki ali uporabniki zrakoplova ter osebe, ki opravljajo dolžnosti na krovu zrakoplova ali na letališčih ali drugih zmogljivostih za letalstvo pa sodelujejo pri iskanju in reševanju pogrešanega zrakoplova. Pri iskanju pogrešanega zrakoplova iz zraka lahko sodelujejo poleg zrakoplovov policije in SV tudi drugi

domači in tuji zrakoplovi, katere, če je treba, kontrolorji zračnega prometa (Javno podjetje KZPS d.o.o.) usmerjajo na mesto nesreče.

Na tleh pogrešan zrakoplov iščejo policija ter druge sile za ZRP. Vsi udeleženci v akciji iskanja pogrešanega zrakoplova morajo imeti enotne Državne topografske karte RS 1:25.000.

Pri iskanju pogrešanega zrakoplova lahko sodelujejo naslednje sile:

- PGD Arja vas,
- PGD Dobriša vas – Petrovče,
- PGD Drešinja vas,
- PGD Gotovlje,
- PGD Griže,
- PGD Kasaze – Liboje,
- PGD Levec,
- PGD Ložnica,
- PGD Ponikva pri Žalcu,
- PGD Šempeter,
- PGD Velika Pirešica,
- PGD Vrbje,
- PGD Zabukovica,
- PGD Zavrh pri Galiciji,
- PGD Žalec,
- Enote reševalcev z reševalnimi psi (Pogodba s Kinološkim društvom Žalec),
- Poizvedovalna služba RK, (območna združenja RK Žalec) ki poizveduje za izginulimi oziroma pogrešanimi osebami, prenaša družinska sporočila in navezuje stike s svojci, sodeluje pri združevanju družin, evakuacijah ter vodi registre razseljenih oseb in evakuirancev,
- Gorska reševalna služba (Postaja GRS Celje), ki išče in poizveduje za pogrešanimi v primeru nesreče zrakoplova težje prehodnih predelih Občine Žalec ,
- Prostovoljne sile (Planinska društva, Lovska družina, Športna društva, Taborniki...)
- Pogodbeni izvajalci nalog zaščite in reševanja.

Sodelujoči pri iskalni akciji se zberejo na mestu, ki ga določi poveljnik CZ OŽ. Reševalno akcijo vodi Policija in skrbi, da se reševanje izvaja usklajeno med različnimi službami in enotam. Delovanje sil za ZRP ob iskanju ali nesreči zrakoplova v skladu z načelom postopnosti uporabe sil za ZRP v Občini Žalec usklajuje Poveljnik CZ OŽ. Glede na oceno posledic nesreče Poveljnik CZ OŽ odloča o obsegu in vrsti sil za ZRP, ki jih bo vključil ob iskanju ali nesreči zrakoplova.

Ostale naloge zaščite, reševanja in pomoči (Prva pomoč in nujna medicinska pomoč, gašenje in reševanje ob požarih, reševanje iz ruševin, reševanje na vodi in iz vode, pomoč ogroženim in prizadetim svojcem oziroma prebivalcem ter zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje) so podrobneje razdelani v poglavju 8.2. Načrta zaščite in reševanja ob potresu za Občino Žalec (Verzija 3.0).

PRILOGE:

P – 3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 3/2	Polijska postaja Žalec
P – 4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P – 7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje
P – 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestniki poveljnikov ter podatki o GPO
P – 19	Radijski imenik sistema zvez ZARE

5 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe za preprečevanje in ublažitev posledic nesreče, ki je prizadela potnike in/ali prebivalce, za zaščito njihovega zdravja in življenja ter varnosti njihovega imetja.

Z ukrepi, ki jih morajo izvesti potniki ob nesreči zrakoplova za zavarovanje svojih življenj in imetja (požar na zrakoplovu in podobno) je dolžan potnike seznanimi prevoznik. Osebe letališča izvaja osebno in vzajemno zaščito. V primeru nesreče potniškega letala, osebe v letalu zagotovi vse potrebne ukrepe za zmanjševanje posledic nesreče in evakuacijo ter umik potnikov na varno.

Letalske družbe morajo imeti na letalih predpisano opremo za osebno in vzajemno zaščito.

6 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

6.1 Razlaga pojmov

- **Letališče** je določena kopenska ali vodna površina (vključno z objekti, napravami in opremo), delno ali v celoti namenjena za prihode in odhode zrakoplovov in za njihovo gibanje po tleh.
- **Nadzorovana cona letališča (CTR – Control Zone)** je določen kontroliran del zračnega prostora nad letališčem in okrog njega, namenjen varovanju letališkega prometa.
- **Nesreča** je po zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih in drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje in zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takšnem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva, ker ukrepi rednih dejavnosti, sile in sredstva ne zadostujejo.
- **Vzletišče** je določena kopenska ali vodna površina, ki je v celoti ali deloma namenjena za pristajanje, vzletanje ali gibanje zrakoplovov samo določenih vrst in kategorij.
- **Zračni promet** je gibanje zrakoplovov po zraku (let) in po letališčih in vzletiščih.
- **Zračni prostor RS** obsega zračni prostor nad kopnim ter obalnim morjem in notranjimi vodami, ki so pod suverenostjo RS.
- **Kontroliran zračni prostor** je del zračnega prostora, določenih razsežnosti, v katerem je zagotovljena služba za vodenje zračnega prometa v obsegu, ki je opredeljen s klasifikacijo zračnega prostora.
- **Zrakoplov** je vsaka naprava, ki se lahko obdrži v atmosferi zaradi reakcije zraka, razen reakcije zraka nad zemeljsko površino.
- **Zrakoplov v sili** je položaj zrakoplova, pri katerem so podane okoliščine, ki kažejo na to, da se je nesreča skoraj zgodila.

6.2 Razlaga okrajšav

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
BNZP	Bataljon za nadzor zračnega prostora
CZ	Civilna zaščita
CTR	Nadzorovane cone
CNKZP	Center za nadzor kontrole zračnega prometa
EMS	Evropska potresna lestvica
KZPS	Kontrola zračnega prometa Slovenije
MO	Ministrstvo za obrambo
OKZP	Območna kontrola zračnega prometa
OKC	Operativno komunikacijski center
OŽ	Občina Žalec
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
PU	Policijska uprava
ReCO	Regijski center za obveščanje
RK	Rdeči križ
RKB	Radiološko-kemijsko-biološko
RS	Republika Slovenija
SV	Slovenska vojska
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
ZARE	Sistem radijskih zvez zaščite in reševanja
ZIR	Zaščita in reševanje
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
KZPS	Kontrola zračnega prometa Slovenije

7 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

7.1 Priloge

označba priloge	VSEBINA PRILOGE
P – 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ
P – 2	Podatki o odgovornih osebah Občine Žalec
P – 3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 3/2	Policijska postaja Žalec
P – 4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P – 5	Seznam zbirališč sil ZRP v Občini Žalec
P – 6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
P – 7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje
P – 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov ter podatki o GPO
P – 15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
P – 18	Seznam medijev
P – 19	Radijski imenik sistema zvez ZARE
P – 23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe ZIR v občinskih prostorskih aktih
P – 24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju/pogodbene organizacije in društva
P – 1000	Evidenčni list o vzdrževanju načrta

7.2 Dodatki

označba dodatka	VSEBINA DODATKA
D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrtov ZIR
D – 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob različnih nesrečah
D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D – 15	Vzorec delovnega naloga
D – 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZIR ob nesreči
D – 304	Navodilo o obveščanju, alarmiranju in aktiviranju izvajalcev nalog zaščite, reševanje in pomoči v OŽ